

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Základní škola a mateřská škola Bohdalov

Název programu:

„STROM – SYMBOL ŽIVOTA“

Strom je krása, strom je síla,
to Vám poví každá víla.
Strom je život, strom je dar,
to ví v lese každá laň.

Ať pro vás strom samým květem voní
a jen radost šíří do okolí.

STROM – Změny v přírodě • Střídání ročních období • Rozvíjení se

Vypracovala: Veronika Večeřová

Schválil: Mgr. Jitka Fejtová

Číslo jednací: ZSB 249/26

V Bohdalově dne: 31. 8. 2026

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne: 31. 8. 2026

Školní vzdělávací program školní družiny nabývá účinnosti dne: 1. 9. 2026

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název školy: Základní škola a mateřská škola Bohdalov

Adresa školy: Bohdalov 205, 592 13, Bohdalov

Ředitel školy: Mgr. Jitka Fejtová

Telefon školy: 566 677 123

Mobil: 737 999 011

E-mail: reditel@zsbohdalov.cz

Web: www.zsbohdalov.cz

IČO: 48894231

ID datové schránky: aaiuktg

č. ú.: 1622323319/0800

Zřizovatel: Městys Bohdalov

Adresa: Bohdalov 250, 592 13, Bohdalov

Telefon: 566 677 137

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2026

Mgr. Jitka Fejtová, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

2.1 Organizační členění

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Bohdalov a je tvořena třemi odděleními.

Nejvyšší povolený počet účastníků školní družiny je 66 účastníků.

Pedagogickou činnost zajišťují tři vychovatelky školní družiny. Jedna z nich vykonává funkci vedoucí vychovatelky a zajišťuje koordinaci provozu a pedagogické činnosti školní družiny.

Jednotlivá oddělení pracují podle společného školního vzdělávacího programu školní družiny a zohledňují věk, individuální potřeby, zájmy a vzdělávací možnosti zařazených účastníků.

2.2 Zaměření a činnost

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání přednostně žákům 1. až 3. ročníku základní školy, dále žákům vyšších ročníků do naplnění stanovené kapacity školní družiny. Pro ostatní žáky škola nabízí další formy zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit.

Jednotlivá oddělení školní družiny pracují podle společného školního vzdělávacího programu a při své činnosti zohledňují věk, individuální potřeby, zájmy a vzdělávací možnosti zařazených účastníků.

Činnost školní družiny je zaměřena na smysluplné trávení volného času, rozvoj osobnosti účastníků, sociálních a komunikačních dovedností, tvořivosti, samostatnosti, odpovědnosti a pozitivního vztahu k lidem i okolnímu prostředí.

Součástí činnosti školní družiny je systematická podpora wellbeing účastníků, vytváření bezpečného a podnětného prostředí, rozvoj pozitivních vztahů, zdravého sebevědomí, emoční odolnosti a duševní pohody.

2.3 Provoz školní družiny

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu školního roku, zpravidla od 1. září do 30. června.

Provozní doba školní družiny je stanovena takto:

- ranní družina: 6:15–7:15 hod.
- odpolední družina: 11:10–15:40 hod.

Podrobnosti o organizaci provozu, předávání účastníků a podmínkách docházky stanoví Vnitřní řád školní družiny.

V době všech školních prázdnin je provoz školní družiny přerušen.

2.4 Personální obsazení

Charakteristika pedagogických pracovníků

Pedagogickou činnost ve školní družině zajišťují kvalifikované vychovatelky splňující požadavky odborné kvalifikace stanovené platnými právními předpisy.

Vychovatelky:

- uplatňují tvořivý přístup k práci a vytvářejí podnětné prostředí pro zájmové vzdělávání,
- respektují individuální potřeby, možnosti a zájmy účastníků,
- spolupracují s třídními učiteli, školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci a dalšími partnery školy,
- připravují, organizují, koordinují a vyhodnocují činnosti školní družiny,
- motivují účastníky k aktivnímu zapojení do zájmového vzdělávání a podporují rozvoj jejich osobnosti.

V případě účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami působí ve školní družině podle doporučení školského poradenského zařízení také asistenti pedagoga, kteří ve spolupráci s vychovatelkami napomáhají účastníkům při zapojení do činností školní družiny a podporují jejich vzdělávání a začlenění do kolektivu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá zejména formou:

- samostudia odborné literatury,
- sledování nových trendů v oblasti zájmového vzdělávání,
- účasti na seminářích, kurzech a vzdělávacích akcích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

2.5 Materiální a prostorové podmínky

Školní družina je součástí Základní školy a mateřské školy Bohdalov. Tvoří ji tři oddělení. První a třetí oddělení se nacházejí v přízemí bočního křídla školy, druhé oddělení je umístěno v prvním podlaží hlavní budovy školy.

Jednotlivá oddělení jsou vybavena tak, aby umožňovala realizaci rozmanitých výchovně vzdělávacích, odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Prostory jsou uzpůsobeny věku účastníků a disponují vhodným nábytkem, pracovními i herními plochami a dostatečnými úložnými prostory pro pomůcky, materiál a osobní věci účastníků.

Školní družina využívá širokou nabídku didaktických pomůcek, společenských her, stavebnic, výtvarného a pracovního materiálu, knih, časopisů a dalších prostředků podporujících rozvoj klíčových kompetencí účastníků. Součástí vybavení jsou také pomůcky pro pohybové, relaxační a venkovní aktivity.

Pro sportovní a pohybové činnosti využívá školní družina tělocvičnu, víceúčelové hřiště, fotbalové hřiště a dětské hřiště. K realizaci vzdělávacích a zájmových aktivit jsou dále využívány učebna informatiky, žákovská knihovna a cvičná kuchyňka.

Pro podporu digitální gramotnosti mají účastníci možnost využívat digitální technologie a vybavení školy přiměřeně svému věku a za dohledu pedagogických pracovníků.

Po dobu provozu školní družiny je zajištěn pitný režim.

2.6 Ekonomické podmínky

Výši úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině stanovuje zřizovatel školy. Podmínky úplaty jsou upraveny ve směrnici o úplatě za zájmové vzdělávání ve školní družině vydané ředitelem školy.

Finanční prostředky získané z úplaty jsou využívány k materiálnímu zabezpečení činnosti školní družiny, obnově a doplňování vybavení, nákupu pomůcek a materiálu a na podporu vzdělávacích, zájmových a volnočasových aktivit účastníků.

2.7 Spolupráce s pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci

Školní družina úzce spolupracuje s pedagogickými pracovníky školy, zejména s třídními učiteli, vedením školy a školním poradenským pracovištěm. Vzájemná spolupráce přispívá k jednotnému působení na účastníky, sdílení informací o jejich vzdělávacích a výchovných potřebách a k vytváření příznivého klimatu školy.

Spolupráce se zákonnými zástupci je založena na vzájemné důvěře, otevřené komunikaci a partnerství. Vychovatelé průběžně informují zákonné zástupce o činnosti školní družiny, o zapojení účastníků do nabízených aktivit a v případě potřeby také o jejich chování či individuálních vzdělávacích a výchovných potřebách.

Komunikace probíhá zejména formou osobních konzultací při předávání účastníků, telefonicky, písemně nebo při individuálně sjednaných schůzkách. Zákonní zástupci jsou rovněž informováni o akcích a aktivitách školní družiny a jsou podle možností školy zapojováni do jejího života.

2.8 Podmínky přijímání a ukončování zájmového vzdělávání

O přijetí účastníka k zájmovému vzdělávání ve školní družině rozhoduje ředitel školy na základě řádně vyplněné přihlášky.

V případě vyššího počtu přihlášených účastníků, než je stanovená kapacita školní družiny, jsou přednostně přijímáni žáci nižších ročníků, zejména žáci 1. až 3. ročníku základní školy. Další kritéria přijímání stanoví vnitřní řád školní družiny.

Ukončení zájmového vzdělávání ve školní družině se provádí na základě písemné žádosti zákonného zástupce účastníka. Tato skutečnost je následně evidována v dokumentaci školní družiny.

Ředitel školy může rovněž rozhodnout o ukončení zájmového vzdělávání účastníka v případech stanovených školským zákonem nebo vnitřním řádem školní družiny, zejména při závažném nebo opakovaném porušování povinností účastníka nebo při dlouhodobém neuhrazení úplaty za zájmové vzdělávání.

2.9 Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných

Zájmové vzdělávání ve školní družině je otevřeno všem účastníkům. Respektujeme individuální potřeby, možnosti a schopnosti každého dítěte a vytváříme bezpečné, vstřícné a podnětné prostředí pro účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami i pro účastníky nadané.

Podpora účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

- **Individuální přístup** – vychovatelky spolupracují s třídními učiteli, školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci a v případě potřeby se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC). Při své práci vycházejí z doporučených podpůrných opatření.
- **Úprava podmínek vzdělávání** – podle individuálních potřeb účastníků přizpůsobujeme organizaci, obsah, náročnost i délku činností. Využíváme střídání aktivních a odpočinkových aktivit a vytváříme podmínky pro úspěšné zapojení každého účastníka.
- **Materiální podpora** – podle možností školy využíváme vhodné didaktické, kompenzační a speciální pomůcky podporující aktivní zapojení účastníků do činností školní družiny.
- **Spolupráce s asistentem pedagoga** – je-li účastníkovi poskytována podpora asistenta pedagoga, probíhá vzájemná spolupráce mezi asistentem a vychovatelkou v rozsahu stanoveném doporučenými podpůrnými opatřeními a organizačními podmínkami školy.
- **Podpora sociálních vztahů** – vedeme děti k toleranci, vzájemnému respektu, empatii a ohleduplnosti. Podporujeme vytváření pozitivních vztahů mezi účastníky a předcházíme sociálnímu vyloučení.

Podpora účastníků nadaných

- **Rozvíjející aktivity** – nadaným účastníkům nabízíme činnosti podporující jejich tvořivost, logické myšlení, samostatnost a rozvoj jejich zájmů a schopností.
- **Podpora iniciativy a tvořivosti** – umožňujeme účastníkům realizovat vlastní nápady, projekty a zájmové aktivity v rámci činností školní družiny.
- **Rozvoj odpovědnosti a spolupráce** – zapojujeme nadané účastníky do přípravy a organizace společných aktivit a podporujeme jejich přirozené vůdčí schopnosti při spolupráci s ostatními dětmi.

2.10 Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků

Bezpečnost a ochrana zdraví účastníků je zajišťována po celou dobu jejich pobytu ve školní družině a při všech činnostech organizovaných školní družinou. Účastníci jsou na začátku školního roku i průběžně dle potřeby seznamováni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví, s vnitřním řádem školní družiny a s pravidly bezpečného chování při jednotlivých činnostech. O poučení je veden záznam v příslušné dokumentaci školní družiny.

Pro činnost školní družiny platí ustanovení školního řádu týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví. Při využívání odborných učeben, tělocvičny, školní kuchyňky, počítačové učebny a dalších prostor se účastníci řídí příslušnými provozními řády těchto prostor.

Účastníci jsou povinni chovat se tak, aby neohrozili zdraví a bezpečnost svou ani ostatních osob a aby nepoškozovali majetek školy nebo jiných osob. Po dobu provozu školní družiny je zajištěn pitný režim.

Školní družina přebírá odpovědnost za účastníka okamžikem jeho příchodu do školní družiny nebo jeho předání vychovatelce podle organizace školy. Účastník nesmí bez vědomí vychovatelky opustit oddělení školní družiny ani místo konání organizované činnosti.

Pokud se účastník přihlášený k docházce do školní družiny výjimečně nezúčastní její činnosti, oznámí tuto skutečnost zákonný zástupce vychovatelce předem způsobem stanoveným ve vnitřním řádu školní družiny.

Doba pobytu účastníka ve školní družině a způsob jeho odchodu jsou stanoveny v přihlášce k zájmovému vzdělávání. Mimořádné uvolnění účastníka je možné pouze na základě písemné žádosti zákonného zástupce obsahující datum a podpis zákonného zástupce. Podrobnosti o předávání a uvolňování účastníků stanoví vnitřní řád školní družiny.

3. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Hlavní osou našeho vzdělávacího obsahu je celoroční program „**STROM – SYMBOL ŽIVOTA**“. Strom vnímáme jako symbol růstu, síly, rodiny, hlubokých kořenů a proměn přírody. Skrze toto téma plníme konkrétní cíle zájmového vzdělávání a rozvíjíme klíčové kompetence účastníků.

Vzdělávací obsah školní družiny navazuje na základní vzdělávání a přispívá k rozvoji osobnosti účastníků prostřednictvím odpočinkových, rekreačních, zájmových a vzdělávacích činností. Je realizován s ohledem na věk, individuální možnosti a zájmy účastníků.

3.1 Cíle školní družiny

- **Smysluplné využití volného času:** nabízet účastníkům bezpečné a podnětné prostředí pro odpočinek, relaxaci, regeneraci sil a aktivní trávení volného času.
- **Rozvoj pohybových dovedností:** podporovat rozvoj jemné i hrubé motoriky, pravidelný pohyb a pobyt na čerstvém vzduchu.
- **Komunikace a spolupráce:** rozvíjet schopnost účinně komunikovat, spolupracovat s ostatními, respektovat pravidla a řešit běžné situace v kolektivu.
- **Respekt k jedinečnosti a tolerance:** vést účastníky k respektování odlišností, toleranci, empatii a vzájemné pomoci.
- **Samostatnost a odpovědnost:** podporovat samostatné rozhodování, odpovědnost za vlastní jednání a vytváření vlastních názorů a postojů.
- **Rozvoj tvořivosti a komunikačních dovedností:** rozvíjet fantazii, tvořivost, slovní zásobu a schopnost vyjadřovat své myšlenky a pocity.

- **Rozvoj poznávacích schopností:** podporovat rozvoj paměti, pozornosti, postřehu, logického myšlení a schopnosti řešit přiměřené problémy.
- **Vztah k místu, přírodě a životnímu prostředí:** vytvářet kladný vztah k místu, kde účastníci žijí, a vést je k ochraně přírody a odpovědnému chování k životnímu prostředí.
- **Aktivní zapojení účastníků:** podporovat iniciativu, samostatnost a spolupodílení se na plánování a organizaci činností školní družiny.
- **Praktické životní dovednosti:** rozvíjet dovednosti využitelné v běžném životě a podporovat schopnost jejich praktického uplatnění.
- **Pracovní návyky:** vést účastníky k pečlivosti, vytrvalosti, dokončování započatých činností a vytváření pozitivního vztahu k práci.
- **Práva, povinnosti a vzájemný respekt:** pomáhat účastníkům uvědomovat si svá práva a povinnosti a respektovat práva druhých.
- **Podpora wellbeing a duševního zdraví:** posilovat pocit bezpečí, jistoty, zdravého sebevědomí, sebedůvěry a celkové duševní pohody.
- **Zdravý životní styl:** podporovat osvojování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu a péče o vlastní zdraví.
- **Digitální gramotnost:** vést účastníky k bezpečnému, tvořivému a přiměřenému využívání digitálních technologií při vzdělávání i trávení volného času.

3.2 Klíčové kompetence

V průběhu docházky do školní družiny rozvíjíme u účastníků tyto klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** Účastníci pozorují změny v přírodě a ve svém okolí, učí se klást otázky, vyhledávat informace v knihách, časopisech a dalších zdrojích a získané poznatky využívat v praktickém životě. Rozvíjejí svou zvědavost, fantazii a schopnost samostatně poznávat nové věci.
- **Kompetence k řešení problémů:** Při hrách, projektech a tvořivých činnostech se účastníci učí překonávat překážky, hledat různá řešení situací, spolupracovat s ostatními a dokončovat započatou práci. Učí se nést odpovědnost za svá rozhodnutí.
- **Kompetence komunikativní:** Účastníci se učí jasně a srozumitelně vyjadřovat své myšlenky, názory a pocity. Naslouchají druhým, respektují jejich názory a učí se vhodně komunikovat v různých situacích.
- **Kompetence sociální a personální:** Účastníci se učí spolupracovat, respektovat pravidla soužití, pomáhat si navzájem a přijímat odpovědnost za své jednání. Rozvíjejí schopnost pracovat ve skupině a budovat pozitivní vztahy s ostatními.

- **Kompetence občanské:** Účastníci si uvědomují svá práva a povinnosti, respektují druhé lidi a jejich odlišnosti. Rozvíjejí pozitivní vztah k životnímu prostředí, učí se chránit přírodu, třídit odpad a odpovědně se chovat ke svému okolí.
- **Kompetence pracovní:** Účastníci si osvojují pracovní návyky, učí se bezpečně používat pracovní nástroje, pomůcky a materiály. Vedeme je k pečlivosti, samostatnosti, dokončování započaté práce, dodržování pořádku a odpovědnému přístupu ke svěřeným věcem.
- **Kompetence digitální:** Účastníci se seznamují s možnostmi využívání digitálních technologií při vzdělávání i trávení volného času. Učí se využívat digitální zařízení přiměřeně svému věku, bezpečně se pohybovat v digitálním prostředí, vyhledávat informace a využívat digitální technologie tvořivým a smysluplným způsobem.
- **Kompetence k trávení volného času:** Účastníci se učí smysluplně využívat svůj volný čas, rozvíjet své zájmy a vybírat si aktivity odpovídající jejich schopnostem a potřebám. Dokážou samostatně i ve skupině aktivně, tvořivě a bezpečně trávit volný čas.

3.3 Očekávané výstupy

Účastník školní družiny:

- smysluplně využívá volný čas,
- dodržuje pravidla bezpečnosti a společného soužití,
- spolupracuje s ostatními,
- respektuje rozdíly mezi lidmi,
- pečuje o své zdraví a bezpečí,
- vytváří pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí,
- využívá přiměřeně digitální technologie,
- rozvíjí své zájmy, schopnosti a tvořivost,
- dokáže přiměřeně svému věku hodnotit své chování a výsledky své práce.

3.4 Formy zájmového vzdělávání

Školní družina poskytuje účastníkům prostor pro odpočinek, rekreaci, rozvoj zájmů, spontánní aktivity i smysluplné trávení volného času. Při plánování činností vycházejí vychovatelky z věku, individuálních potřeb a zájmů účastníků. Jednotlivé aktivity jsou rozpracovávány v týdenních plánech práce.

1. Pravidelná činnost

Pravidelná činnost je realizována podle týdenní skladby zaměstnání jednotlivých oddělení. Zahrnuje plánované výchovné, vzdělávací, zájmové, sportovní, výtvarné, pracovní a další činnosti, které systematicky rozvíjejí osobnost účastníků.

2. Spontánní činnost

Spontánní činnosti vycházejí z aktuálních potřeb a zájmů účastníků. Patří sem zejména volné hry, individuální zájmové aktivity, četba, kreslení, rozhovory, konstruktivní hry, relaxace a další činnosti dle vlastního výběru účastníků.

3. Odpočinková činnost

Odpočinkové činnosti slouží k regeneraci sil po vyučování. Zahrnují klidové hry, četbu, poslech pohádek, relaxační aktivity, individuální činnosti a další formy odpočinku odpovídající potřebám účastníků.

4. Rekreační činnost

Rekreační činnosti jsou zaměřeny na aktivní odpočinek a pohybové vyžití. Patří sem pobyt venku, pohybové a sportovní hry, vycházky, turistické aktivity a další činnosti podporující zdravý životní styl.

5. Zájmová činnost

Zájmové činnosti rozvíjejí individuální schopnosti, dovednosti a zájmy účastníků. Jsou realizovány formou individuálních i skupinových aktivit v oblastech výtvarné, pracovní, hudební, dramatické, přírodovědné, technické, digitální, sportovní a dalších.

6. Příprava na vyučování

Příprava na vyučování probíhá nenásilnou a hravou formou prostřednictvím didaktických her, kvízů, soutěží, hádanek, práce s knihou, rozvíjení čtenářské gramotnosti a dalších aktivit podporujících školní úspěšnost účastníků.

7. Příležitostné akce

Příležitostné akce doplňují běžnou činnost školní družiny. Jedná se například o slavnosti, tematické dny, soutěže, besídky, výstavy, projektové dny, kulturní a společenské akce, besedy, exkurze nebo výlety.

Školní družina není pokračováním školního vyučování. Její činnost je založena na dobrovolnosti, aktivním zapojení účastníků, respektování jejich individuálních potřeb a vytváření příznivého prostředí pro odpočinek, rekreaci, rozvoj zájmů a osobnostní růst. Veškeré aktivity směřují k podpoře klíčových kompetencí, zdravého životního stylu, wellbeing a smysluplného využívání volného času.

3.5 Celoroční tematický plán: „STROM – SYMBOL ŽIVOTA“

Roční plán je rozdělen do čtyř hlavních bloků podle ročních období a na deset témat podle měsíců školního roku. Tento plán slouží jako obecný rámec pro všechna tři oddělení.

Vychovatelky jednotlivých oddělení zpracovávají na každý školní rok roční a týdenní plány činnosti, které vycházejí ze Školního vzdělávacího programu školní družiny a přizpůsobují se aktuálním potřebám účastníků.

Jednotlivé okruhy činností jsou realizovány prostřednictvím pravidelných, příležitostných, spontánních, odpočinkových, rekreačních a zájmových činností a přispívají k rozvoji klíčových kompetencí účastníků.

PODZIM: „Barevné listí přináší nové začátky“

ZÁŘÍ – Téma: „Začíná naše společná cesta za dobrodružstvím“

○ Okruhy činností:

- Seznámení účastníků s Vnitřním řádem školní družiny, školním řádem, denním režimem a plánovanou činností družiny.
- Prokazatelné poučení o bezpečnosti (BOZP) při hrách, činnostech v učebnách i během pobytu venku.
- Seznámení s prostory školní družiny, orientace v budově školy a jejím nejbližším okolí.
- Adaptační, seznamovací a kooperativní hry v malých skupinách i v rámci celého oddělení.
- Sdílení zážitků a vzpomínek na prázdniny skrze vyprávění, rozhovory a výtvarné vyjádření.
- Rozvoj samostatnosti, sebeobsluhy a odpovědnosti za své chování a osobní věci (šatna, pomůcky).
- Upevňování základních hygienických návyků a společenských pravidel.
- Vytváření bezpečného a přátelského prostředí v kolektivu.
- Aktivitu zaměřené na vzájemné poznávání, budování důvěry a pocitu sounáležitosti.
- Rozhovory o pocitech spojených se začátkem školního roku a změnami po prázdninách.

ŘÍJEN – Téma: „Paleta podzimního čarování“

○ Okruhy činností:

- Pozorování změn v přírodě, počasí.
- Sběr a využití přírodnin.
- Tvořivé činnosti s využitím listů, kaštanů a dalších přírodních materiálů.
- Poznávání podzimních plodů, stromů a rostlin.
- Podzimní výzdoba školní družiny a společných prostor.
- Rozvoj fantazie při výtvarných a pracovních činnostech.
- Společné hry podporující spolupráci a komunikaci.
- Připomenutí významných podzimních tradic a zvyků.
- Relaxační a odpočinkové činnosti s podzimní tematikou.
- Vycházky do okolí školy.
- Seznamování s možnostmi bezpečného a smysluplného využívání digitálních technologií.
- Všímavé pozorování přírody a využívání pobytu venku k psychické pohodě a relaxaci.
- Učení se vnímat krásu okolního prostředí a radost z drobných každodenních zážitků.
- Relaxační činnosti podporující zklidnění a soustředění.

LISTOPAD – Téma: „Tajemství lesních pelíšků“

○ Okruhy činností:

- Pozorování změn v přírodě na prahu zimy, sledování změn počasí a zkracování dne.
- Seznamování se s životem volně žijících zvířat a ptáků, příprava přírody na zimní spánek.
- Rozhovory o ochraně přírody, významu přikrmování zvířat a péči o krmítka.
- Tvořivé činnosti zaměřené na rozvoj jemné motoriky a práce s netradičními materiály.
- Připomenutí listopadových tradic, svátků a zvyků (Památka zesnulých, svatý Martin).
- Klidové, didaktické a společenské hry v místnosti družiny rozvíjející logiku a postřeh.
- Čtenářské chvílky, poslech pohádek na pokračování, rozvoj slovní zásoby a fantazie.
- Relaxační, smyslová a odpočinková cvičení zaměřená na zklidnění po vyučování.
- Pohybové hry v tělocvičně školy a krátké vycházky na čerstvém vzduchu podle počasí.
- Práce s digitální fotografií přírody.
- Rozvoj empatie a ohleduplnosti vůči lidem, zvířatům i přírodě.
- Aktivitu podporující vděčnost, laskavost a vzájemnou pomoc.
- Nácvik respektující komunikace mezi účastníky.

ZIMA: „Čas klidu, příběhů a zimních radostí“

PROSINEC – Téma: „Vůně vánočního tajemství“

○ Okruhy činností:

- Seznamování se s adventními zvyky, lidovými tradicemi a symboly Vánoc.
- Výroba vánočních dekorací, přáníček a drobných dárek pro nejbližší.
- Estetické a hudební činnosti – poslech a zpěv koled, vánoční říkadla a básničky.
- Společná vánoční výzdoba oddělení i společných prostor družiny.
- Tematické rozhovory zaměřené na upevňování dobrých mezilidských vztahů, empatii, přátelství a obdarovávání druhých.
- Rozvoj čtenářské gramotnosti – četba příběhů s vánoční a zimní tematikou, poslech pohádek.
- Společenské, stolní a didaktické hry v kruhu přátel, rozvoj logického myšlení a trpělivosti.
- Relaxační a klidové chvílky při svíčkách (aromaterapie, světelná pohoda) zaměřené na zklidnění.
- Zimní vycházky do okolí školy a pozorování předvánoční atmosféry v městysi Bohdalov.
- Posilování mezilidských vztahů, vzájemné tolerance a radosti ze společně stráveného času.
- Rozvoj schopnosti potěšit druhé a projevit vděčnost.
- Zařazování zklidňujících aktivit podporujících psychickou pohodu.

LEDEN – Téma: „Království sněhových vloček“

○ Okruhy činností:

- Pozorování specifických vlastností zimní přírody (sníh, led, mráz) a sledování změn počasí.
- Zimní radovánky a pohybové aktivity na sněhu (bobování, stavění ze sněhu, honičky).
- Poučení o bezpečnosti při zimních sportech, prevence úrazů a pravidla bezpečného chování na ledu a sněhu.
- Rozvoj hrubé motoriky, obratnosti a fyzické zdatnosti při cvičení v tělocvičně školy.
- Péče o přezimující ptactvo a zvěř, pravidelné doplňování krmítek a pozorování ptáků.
- Tvořivé činnosti inspirované zimní krajinou (malování na sníh, práce s bílou a modrou barvou, papírové vločky).
- Připomenutí novoročních tradic a zvyků (Tři králové, přání do nového roku).
- Společenské a deskové hry v oddělení zaměřené na rozvoj logického myšlení, strategie a fair play.
- Odpočinkové činnosti, četba zimních pohádek a příběhů na pokračování.
- Vedení účastníků k uvědomování si důležitosti odpočinku a aktivního trávení volného času.
- Rozhovory o zdravém životním stylu a péči o duševní i fyzické zdraví.
- Posilování odolnosti při zvládání drobných neúspěchů.
- Rozpoznávání vlastních emocí a hledání vhodných způsobů jejich vyjadřování.

ÚNOR – Téma: „Otevřená brána do světa fantazie“

○ Okruhy činností:

- Rozvoj čtenářské gramotnosti – práce s knihou, encyklopediemi, četba a poslech klasických i moderních pohádek.
- Dramatické činnosti – vyprávění příběhů, pantomima, práce s hlasem, loutkami a improvizace.
- Seznamování se s lidovými tradicemi a zvyky spojenými s obdobím Masopustu.
- Výtvarné a kreativní tvoření – výroba karnevalových masek, škrabošek a veselé výzdoby družiny.
- Tematické rozhovory o lidském těle, smyslech, zdravém životním stylu a prevenci zimních onemocnění.
- Upevňování hygienických návyků a první pomoc při drobných úrazech.
- Stolní, deskové a vědomostní hry v oddělení rozvíjející logické myšlení, paměť a postřeh.
- Turnaje v deskových hrách – podpora zdravé soutěživosti a schopnosti přijmout neúspěch.
- Rekreační aktivity v tělocvičně školy a krátké vycházky zaměřené na otužování.
- „Družinový karneval“ – družinová zábavná akce v maskách pro všechna oddělení (příležitostná činnost).

- Využívání věkově přiměřených vzdělávacích aplikací a digitálních aktivit.
- Podpora zdravého sebevědomí a seberealizace prostřednictvím tvořivých aktivit.
- Učení se přijímat odlišnosti druhých a respektovat jejich názory.
- Posilování pozitivních vztahů a přátelství mezi účastníky.

JARO: „Když se příroda probouzí, je hned veseleji“

BŘEZEN – Téma: „S knihou za prvními jarními paprsky“

○ Okruhy činností:

- Rozvoj čtenářské gramotnosti – práce s knihou a časopisy, besedy o oblíbených autorech, návštěva knihovny.
- Pozorování prvních reálných změn v přírodě (tání sněhu, první jarní květiny, rašení pupenů).
- Výroba jarních dekorací a veselé výzdoby pro rozsvícení prostor družiny.
- Didaktické hry, kvízy a hádanky zaměřené na rozvoj slovní zásoby, paměti a logického myšlení.
- Pohybové hry a první delší aktivity na školním hřišti a čerstvém vzduchu.
- Připomenutí lidových zvyků spojených s odchodem zimy (např. vynášení Morany).
- Vyhledávání informací o knihách a autorech prostřednictvím dostupných informačních zdrojů.
- Rozvoj schopnosti vyjadřovat své pocity, přání a názory.
- Čtení příběhů zaměřených na porozumění emocím a mezilidským vztahům.
- Podpora radosti z objevování a poznávání nových věcí.

DUBEN – Téma: „Zelená planeta a svátky jara“

○ Okruhy činností:

- Seznamování s velikonočními tradicemi, zvyky a symboly jara.
- Výroba velikonočních dekorací, přáníček, zdobení vajíček a tvoření z jarních motivů.
- Povídání o významu lesů, stromů a čisté přírody u příležitosti Dne Země.
- Praktické učení o správném třídění odpadu a ochraně životního prostředí.
- Pozorování hmyzu, návratu ptactva a rozkvětu jarní flóry při vycházkách.
- Tvořivé činnosti s využitím recyklovatelných materiálů a rozvoj jemné motoriky.
- Pohybové, sportovní a postřehové hry na víceúčelovém hřišti.
- Připomenutí lidových tradic spojených s koncem měsíce (pálení čarodějnic).
- Četba příběhů s přírodní tematikou a relaxace při poslechu zvuků jara.
- Posilování odpovědnosti za své okolí a společné prostředí.
- Uvědomování si propojenosti člověka s přírodou a jejího významu pro duševní pohodu.
- Aktivity podporující spolupráci a vzájemný respekt.

KVĚTEN – Téma: „Rozkvetlý máj – měsíc lásky a rodiny“

○ Okruhy činností:

- Rozhovory o významu domova, rodiny, rodičovské lásce a vzájemné účtě.
- Výroba drobných dárků, přáníček a tvoření pro maminky k jejich svátku.
- Pozorování rozkvetlé jarní přírody, poznávání hmyzu, ptactva a rostlin v okolí
- Rozvoj tvořivosti a jemné motoriky při kreslení a malování rozkvetlé krajiny.
- Organizování sportovních soutěží, štafet a pohybových her na víceúčelovém hřišti.
- Upevňování pravidel fair play, zdravé soutěživosti a týmové spolupráce v kolektivu.
- Vycházky do přírody spojené s turistickými hrami a orientací v terénu.
- Četba příběhů, poslech pohádek a relaxační chvíle venku na trávě.
- Učení se péči o osobní věci při převlékání na sportovní aktivity venku.
- Povídání o rodinných vztazích, přátelství a vzájemné podpoře.
- Rozvoj schopnosti oceňovat druhé a vyjadřovat poděkování.
- Posilování pozitivního obrazu o sobě samém a pocitu vlastní hodnoty.

LÉTO: „Čas zrání a prázdnin“

ČERVEN – Téma: „Hurá na prázdniny“

○ Okruhy činností:

- Pořádání zábavných her, soutěží a netradičních disciplín k oslavě Mezinárodního dne dětí.
- Poučení o bezpečnosti během letních prázdnin při koupání, cyklistice, pobytu na slunci i v lese.
- Opakování pravidel první pomoci, chování při bouřce a důležitých telefonních čísel integrovaného záchranného systému.
- Celoroční hodnocení činnosti družiny, reflexe společných úspěchů a loučení se staršími účastníky.
- Vycházky do přírody spojené s poznáváním letní flóry, dozrávajících plodů a pozorováním hmyzu.
- Výtvarné a kreativní tvoření na téma léto, moře, cestování a prázdninové sny.
- Pohybové, míčové a štafetové hry na fotbalovém i dětském hřišti.
- Rozvíjení samostatnosti při úklidu osobních věcí, skříněk a prostor oddělení před koncem školního roku.
- Relaxační chvíle ve stínu na dětském hřišti, poslech příběhů na pokračování a sdílení prázdninových plánů.
- Reflexe společně prožitých zážitků a úspěchů během školního roku.
- Podpora pozitivního naladění a očekávání prázdnin.
- Učení se oceňovat vlastní pokrok i úspěchy ostatních.
- Rozvoj schopnosti plánovat odpočinek a pečovat o své duševní zdraví.

3.6 Průřezová témata

Průřezová témata jsou začleňována do všech oblastí činnosti školní družiny přiměřeně věku a možnostem účastníků.

Ve vzdělávání ve školní družině jsou průběžně realizována zejména tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občana

Průřezová témata jsou začleňována přirozeně do jednotlivých činností a aktivit školní družiny.

4. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ÚČASTNÍKŮ

Hodnocení účastníků ve školní družině je založeno na principech motivace, podpory, respektu k individualitě dítěte a oceňování jeho pokroku. Cílem hodnocení není vzájemné porovnávání účastníků, ale podpora jejich sebedůvěry, samostatnosti, odpovědnosti a pozitivního vztahu k nabízeným činnostem.

Hodnocení probíhá průběžně během celého školního roku a je zaměřeno zejména na aktivní zapojení účastníků, jejich snahu, spolupráci, dodržování dohodnutých pravidel a individuální rozvoj.

Způsoby a průběh hodnocení

- Průběžné hodnocení a zpětná vazba – vychovatelky poskytují účastníkům průběžnou slovní zpětnou vazbu v průběhu i po ukončení jednotlivých činností.
- Společné hodnocení činností – po skončení aktivit probíhá rozhovor nebo diskuse, při níž účastníci vyjadřují své názory, pocity a zkušenosti.
- Sebehodnocení účastníků – účastníci jsou vedeni k tomu, aby dokázali přiměřeně svému věku zhodnotit vlastní práci, chování a míru svého zapojení do činností.
- Sledování individuálního pokroku – vychovatelky průběžně sledují osobnostní rozvoj účastníků, jejich sociální dovednosti, zájmy, spolupráci s ostatními a výsledky jejich činností.
- Spolupráce se zákonnými zástupci – důležitou součástí hodnocení jsou i průběžné konzultace se zákonnými zástupci a sdílení informací o pokrocích a potřebách účastníků.

Formy motivace a oceňování

- slovní pochvala a pozitivní zpětná vazba,
- ocenění snahy, aktivity a spolupráce,
- prezentace výtvarných, pracovních a dalších výsledků činností,
- využívání motivačních prvků (např. razítka, nálepky, herní body),
- diplomy, pamětní listy a drobné odměny při významných akcích nebo na závěr školního roku.

Kritéria hodnocení

Při hodnocení je přihlíženo zejména k:

- aktivitě a zájmu o nabízené činnosti,
- snaze a individuálnímu pokroku účastníka,
- dodržování pravidel a bezpečného chování,
- schopnosti spolupráce a komunikace s ostatními,
- ohleduplnosti, toleranci a respektu k druhým,
- péči o prostředí školní družiny a svěřené pomůcky.